

Stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej
z dnia 10 lipca 2015 r.
w sprawie
niskich cen skupu owoców miękkich

Do Lubelskiej Izby Rolniczej docierają niepokojące informacje o bardzo niskich cenach w skupie owoców czarnej porzeczki. Na terenie województwa lubelskiego cena w skupie waha się w przedziale 0,30 – 0,50 zł/kg. Podczas gdy realny koszt produkcji wynosi powyżej 2,20 zł/kg. Na domiar złego jest to kolejny rok tak niskich cen za te owoce.

Lubelska Izba Rolnicza oraz producenci owoców miękkich (w szczególności czarnej porzeczki i wiśni) uważają że winę za obecną tragiczną sytuację ponosi przemysł przetwórczy.

Zdaniem Lubelskiej Izby Rolniczej rynek owoców miękkich jest zmonopolizowany i cena jaka jest oferowana producentom wynika z gry jaką prowadzą przetwórcie. Wpływ na cenę ostateczną w skupie owoców miękkich mają bardzo duże podmioty, które siedzibę mają zlokalizowane poza terytorium naszego kraju. To oni co roku zaniżają ceny co w przyszłości doprowadzić może do zmniejszenia powierzchni upraw owoców miękkich w Polsce.

Przykład roku 2014, kiedy to średnia cena w skupie wyniosła ok. 0,30 zł/kg, a po zakończeniu skupu cena tej porzeczki w obrocie między firmami, które prowadziły skup wynosiła ponad 3 zł/kg. Zarząd LIR zadaje pytania: Czy te firmy zostały skontrolowane pod względem podatku dochodowego, podatku VAT i innych ? I czy zostały wyciągnięte jakiegokolwiek konsekwencje skarbowe w stosunku do tych firm ?

Na podstawie tych doświadczeń, nasze obawy dotyczą podejrzeń zмовы cenowej bądź ustalania polityki skupowej. Nie jest przypadkiem, że od wielu lat obowiązuje w skupach jednakowa cena – jednakowo wysoka lub jednakowo niska, a na dodatek w tym samym okresie czasu.

Informacje o cenach, jeżeli pojawiają się w punktach skupu, to około godziny 18.00 - 19.00. Sadownik wyjeżdżając na plantację nigdy nie wie, za jakie pieniądze sprzeda zerwane owoce danego dnia.

W związku z tym w imieniu rolników – plantatorów owoców miękkich apelujemy o podjęcie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi działań sprawdzających czy nie nastąpiła w/w zмова cenowa.

Zarząd LIR apeluje o podjęcie szybkich działań, które doprowadzą do ustabilizowania i urealnienia cen na wszystkie owoce miękkie. Wobec pogłębiającego się z roku na rok spadku bezpieczeństwa ekonomicznego producentów owoców miękkich proponuje strukturalne zmiany całej branży:

1. Opracowanie miarodajnego i rzetelnego systemu prognozowania danych przedstawianych przez GUS. Publikując prognozy należy przede wszystkim pokazać metodologicznie, a nie tylko suche cyfry. Szacowanie zbiorów poszczególnych gatunków często obciążone jest zbyt dużymi rozbieżnościami w wielkości prognozowanych zbiorów owoców podawanych przez GUS a rzeczywistymi wielkościami. Niezwykle ważne są terminy. Prognozy powinny podawane być przed sezonem, zaś rzeczywiste podsumowanie po zbiorach. Podawanie szacunków – nie do końca wiarygodnych - w trakcie zbiorów często powoduje zawirowanie na rynku. Niestety są one często zawyżane co powoduje gwałtowny spadek cen. Duża

rozbieżność zawyżonych szacunków w stosunku do rzeczywistych zbiorów czarnej porzeczki w minionych latach wpływał na 300% spadek cen.

2. Wyegzekwowanie umów kontraktacyjnych z ceną gwarantowaną w obrocie płodów rolnych – w tym owoców. Ten element funkcjonowania rynków jako czynnik stabilizacji jest ciągle ignorowany przez odbiorców owoców. Lubelska Izba Rolnicza od wielu lat postuluje o zmianę patologicznej sytuacji, która służy czerpaniu niekontrolowanych korzyści podmiotów skupowych oraz przetwórców owoców.
3. Wprowadzenie dodatkowych regulacji prawnych w dystrybucji środków finansowych zarówno unijnych jak i krajowych przeznaczonych na wsparcie dla przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego w taki sposób aby środki te trafiały również do plantatorów.

Lubelska Izba Rolnicza, pragnie przypomnieć, iż wszyscy przetwórcy korzystający ze środków unijnych na budowę i modernizację swoich zakładów mają obowiązek osiągnięcia 50% dostaw surowca poprzez umowy kontraktacyjne. W związku z tym apelujemy do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o przeprowadzenie szczegółowych kontroli, które pozwolą wykazać czy przetwórcy wywiązują się z tego wymogu.

Lubelska Izba Rolnicza zachęca producentów owoców miękkich aby w najbliższej przyszłości w ramach PROW 2014 – 2020 skorzystali z działania „Tworzenie grup i organizacji producentów”. Zorganizowanie się przez producentów owoców miękkich pozwoli im na zwiększenie dominacji w stosunku do podmiotów skupowych oraz wpływanie na cenę skupu.

Naszym celem jest osiągnięcie ogólnie przyjętych relacji handlowych opartych na poniesionych kosztach produkcji. Poprzez umowy kontraktacyjne możemy uzyskać kontrolę nad wysokimi wahaniami zarówno nasadzeń jak również z często bezzasadnie nadmiernym wzrostem lub spadkiem cen.

Przejrzyste planowanie produkcji leży w interesie wszystkich – poprawia relacje producent – przetwórcza, stabilizuje dochody gospodarstw, przynosi korzyści ekonomiczne naszemu krajowi.

Dlatego państwo nie może wciąż nie dostrzegać problemu branży owoców miękkich, zaścianając się wolnym rynkiem. Dalszy brak reakcji instytucji państwowych może doprowadzić do kolejnych akcji protestacyjnych, których wolelibyśmy uniknąć wszyscy.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Robert Jakubiec